

Верховна Рада України
Комітет з питань охорони здоров'я
Резолюція круглого столу на тему:
«Актуальні проблеми медичного забезпечення учасників АТО»

10 листопада 2017 року, м. Київ

10 листопада 2017 року відбулося засідання «круглого столу» на тему: **«Актуальні проблеми медичного забезпечення учасників АТО»**, участь в якому взяли народні депутати України, представники Адміністрації Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства соціальної політики України, керівники структурних підрозділів Служби безпеки України, Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України, Державної служби у справах ветеранів війни та учасників АТО, Державної прикордонної служби України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Генерального штабу України, а також представники громадськості, благодійних організацій, ЗМІ, волонтер та інші зацікавлені особи.

Модератор заходу - Перший заступник Голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, народний депутат України Корчинська О.А.

Співорганізатори заходу - Уповноважений Президента України з питань реабілітації учасників, які одержали поранення, контузію, каліцтво або інше захворювання під час участі в антитерористичній операції АТО Свириденко В.В. та Громадська організація «ВПО «Юридична сотня».

У ході засідання «круглого столу» обговорювалися проблемні питання у сфері медичного забезпечення, медичної та психологічної реабілітації учасників АТО, їх санаторно-курортного лікування, а також нагальні питання роботи тактичної медицини підрозділів Збройних Сил України, проблеми кадрового та матеріально-технічного забезпечення закладів охорони здоров'я, що надають медичну допомогу учасникам АТО, актуальні питання надання соціальних послуг особам з інвалідністю та ветеранам війни з числа учасників АТО, проблеми проходження військової служби особами з інвалідністю.

Також учасники заходу обговорили особливості медичного забезпечення учасників АТО в умовах проведення медичної реформи в Україні, плани реформування вітчизняної системи реабілітації військовослужбовців, недоліки

роботи та перспективи реформування системи медико-соціальних експертних комісій та інші нагальні питання.

Учасники «круглого столу» констатували, що попри створене в Україні законодавче підґрунтя для забезпечення медичною допомогою учасників АТО і членів їх сімей та наявну розгалужену систему медичних закладів, де може надаватися така допомога, на сьогодні існує низка нагальних проблем у цій сфері, які потребують негайного вирішення, зокрема: відсутність єдиного логістичного механізму з медичного забезпечення учасників АТО в закладах охорони здоров'я Міністерства оборони України та інших медичних закладах; відсутність механізму взаємодії між військовими та цивільними закладами охорони здоров'я при наданні медичної допомоги учасникам АТО; недостатнє матеріально-технічне, кадрове та фінансове забезпечення військових госпіталів Міністерства оборони України, у тому числі мобільних військових госпіталів, які працюють безпосередньо в зоні проведення АТО.

Учасники засідання «круглого столу» наголошували на наявності непоодиноких випадків порушень прав учасників АТО на належну та безоплатну медичну допомогу і зубопротезування, отримання безкоштовних ліків, що пов'язані, у переважній більшості, з обмеженими можливостями державного та місцевих бюджетів. Водночас зверталася увага на необхідність посилення інформаційно-роз'яснювальної роботи з висвітлення законодавчо закріплених пільг для учасників АТО та членів їх сімей, що має систематично проводитися на регіональному рівні.

Учасники засідання «круглого столу» зазначили про необхідність запровадження в Україні ефективної системи надання реабілітаційних послуг учасникам АТО і розробки нормативно-правових актів у цій сфері, спрямованих на забезпечення належної комунікації між відповідними органами виконавчої влади, впровадження стандартів надання послуг з реабілітації, що відповідають європейським стандартам, поліпшення матеріально-технічного та кадрового забезпечення реабілітаційних закладів.

Учасники засідання «круглого столу» підтримали необхідність прискорення розробки та затвердження Державної цільової програми з фізичної, медичної, психологічної реабілітації і соціальної та професійної реадaptaції учасників антитерористичної операції на період до 2022 року, Концепцію якої було схвалено відповідним розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 року № 475-р, що має на меті створення передумов для впровадження проектів, спрямованих на забезпечення поліпшення фізичного здоров'я, психічного та морального стану учасників антитерористичної операції, розвитку ефективної системи реадaptaції, ветеранської взаємодопомоги, громадської самоорганізації.

За результатами обговорення винесеного на розгляд питання, учасники «круглого столу» рекомендують:

1. Верховній Раді України:

1.1. Прискорити розгляд та прийняття проектів законів України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення окремих питань проходження громадянами військової служби» (реєстр № 6052, доопрацьований) та «Про внесення змін до Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу» щодо військової служби осіб, які отримали поранення, контузії, травми або каліцтво (реєстр. № 6492), метою яких є надання можливості військовослужбовцям, визнаним рішеннями військово-лікарських комісій непридатними за станом здоров'я до військової служби, продовжувати проходження служби та тим, які були звільнені з військової служби, бути прийнятими на військову службу на посади, що не передбачають відповідних фізичних навантажень.

Термін: лютий-липень 2018 року.

2. Кабінету Міністрів України:

2.1. Щорічно при підготовці проекту Державного бюджету України передбачати у повному обсязі: видатки закладам охорони здоров'я Міністерства оборони України та Міністерства охорони здоров'я України, іншим закладам охорони здоров'я, що надають медичну допомогу та реабілітаційні послуги учасникам АТО; видатки на забезпечення санаторно-курортного лікування ветеранів війни та членів їх сімей; кошти на субвенцію місцевим бюджетам для забезпечення лікування, реабілітації та пільгового забезпечення лікарськими засобами, зубопротезуванням і засобами реабілітації учасників АТО, у тому числі ендопротезами та засобами для корекції інконтиненції.

Термін: постійно.

2.2. Розробити проект закону про реформування системи реабілітації в Україні та подати його в установленому порядку на розгляд Верховної Ради України.

Термін: липень 2018 року.

2.3. Розробити зміни до законодавства щодо надання права користування відомчими медичними закладами демобілізованим або звільненим у запас військовослужбовцям, які брали участь в АТО, для лікування наслідків поранення, контузії, каліцтва, захворювань отриманих під час проходження військової служби.

Термін: березень 2018 року.

2.4. Прискорити розробку та затвердження Державної цільової програми з фізичної, медичної, психологічної реабілітації і соціальної та професійної реадаптації учасників антитерористичної операції на період до 2022 року,

Концепцію якої схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 року № 475-р.

Термін: березень 2018 року.

2.5. Забезпечити належне виконання Рекомендацій парламентських слухань на тему: «Державні гарантії соціального захисту учасників антитерористичної операції, Революції Гідності та членів їхніх родин: стан і перспективи», схвалених Постановою Верховної Ради України від 9 лютого 2017 року № 1843-VIII у частині щодо організації медичного забезпечення та санаторно-курортного лікування учасників АТО.

Термін: постійно.

2.6. Забезпечити міжвідомчу взаємодію з питань медичного забезпечення учасників АТО та членів їх сімей.

Термін: постійно.

3. Міністерству охорони здоров'я України:

3.1. Впроваджувати застосування сучасних міжнародних протоколів в умовах надання медичної допомоги пораненим під час бойових дій.

Термін: постійно

3.2. Переглянути та удосконалити нормативну-правову базу в частині дотримання права учасників АТО на якісну та доступну медичну допомогу в умовах проведення реформи галузі охорони здоров'я України.

Термін: липень 2018 року.

3.5. Забезпечити контроль за дотриманням прав учасників АТО на належну медико-соціальну експертизу, зокрема, у частині дотримання вимог законодавства при визначенні термінів встановлення інвалідності та встановленні інвалідності без строку перегляду.

Термін: постійно.

4. Міністерству охорони здоров'я України за участі Національної медичної академії наук України:

4.1. Впроваджувати застосування сучасних міжнародних протоколів в умовах надання медичної допомоги пораненим під час бойових дій.

Термін: постійно

4.3. Вживати заходів з метою удосконалення матеріально-технічного та кадрового забезпечення державних закладів охорони здоров'я, які надають медичну допомогу учасникам АТО.

Термін: постійно.

4.4. Забезпечити учасникам АТО безперешкодний доступ до послуг з охорони здоров'я та реабілітаційних послуг у державних закладах охорони здоров'я.

Термін: постійно.

5. Міністерству оборони України:

5.1. Забезпечити підготовку санітарів, санінструкторів відповідно до потреб української військової медицини згідно зі стандартами НАТО та іншими міжнародними стандартами у цій сфері.

Термін: постійно.

5.2. Впроваджувати застосування сучасних міжнародних протоколів в умовах надання медичної допомоги пораненим під час бойових дій

Термін: постійно

5.3. Вживати заходів з метою збереження існуючої мережі закладів охорони здоров'я МО України та збереження їх особового складу.

Термін: постійно.

5.4. Вжити заходів для створення єдиного логістичного механізму медичного забезпечення та реабілітації учасників АТО в закладах охорони здоров'я та санаторно-курортних закладах МО України.

Термін: квітень 2018 року.

5.5. Опрацювати питання щодо забезпечення належного фінансування військових госпіталів МО України та подати відповідні пропозиції на розгляд Кабінету Міністрів України для подальшого врахування і затвердження в установленому порядку.

Термін: квітень 2018 року.

5.6. Забезпечити оптимізацію особового складу військово-медичної служби в зоні проведення АТО з урахуванням факторів бойової (оперативної) і тилової обстановки у цій зоні з метою забезпечення процесу безперервного оптимального маршруту надання медичної допомоги пораненим і хворим та їхньої евакуації.

Термін: квітень 2018 року.

5.7. Забезпечити створення «карантинних зон» для проведення необхідного комплексу медико-санітарних заходів, спрямованих на попередження розвитку та поширення карантинних (інфекційних) хвороб, для військовослужбовців, які повертаються із зони проведення бойових дій.

Термін: грудень 2018 року.

5.8. Удосконалити нормативно-правову базу в частині встановлення обмежень щодо безперервного перебування військовослужбовців у зоні

проведення активних бойових дій, обмеживши таке перебування трьома календарними місяцями, з метою попередження виникнення у військовослужбовців тяжких розладів психіки і поведінки.

Термін: квітень 2018 року.

5.9. Забезпечити підготовку лікарів та середнього медичного персоналу для потреб військової медицини на до- та післядипломному рівнях на основі найкращих світових стандартів.

Термін: постійно.

6. Міністерству соціальної політики України:

6.1. Доопрацювати та подати на затвердження Кабінету Міністрів України проект Порядку психологічної та соціальної реабілітації учасників АТО.

Термін: березень 2018 року.

6.2. Опрацювати та подати Кабінету Міністрів України пропозиції щодо додаткових обсягів видатків на реалізацію заходів з проведення психологічної і соціальної реабілітації учасників АТО у поточному році для внесення відповідних змін до Державного бюджету України на 2018 рік.

Термін: червень 2018 року.

6.3. Вживати заходів з метою належного кадрового забезпечення закладів Мінсоцполітики України, що надають реабілітаційні послуги учасникам АТО, з урахуванням європейських стандартів у цій сфері.

Термін: постійно.

7. Міністерству оборони України спільно з Міністерством охорони здоров'я України:

7.1. Впроваджувати застосування сучасних міжнародних протоколів в умовах надання медичної допомоги пораненим під час бойових дій

Термін: постійно

7.2. Розробити порядок міжвідомчої взаємодії при наданні медичної допомоги учасникам АТО та членам їх сімей, у тому числі вжити заходів з метою забезпечення їх лікування та реабілітації в умовах регіональних госпіталів ветеранів війни

Термін: квітень 2018 року.

7.3. Розробити єдиний реєстр учасників АТО, які мають поранення, контузії, каліцтва, захворювання отримані під час проходження військової служби.

Термін: липень 2018 року.

7.4. Опрацювати питання створення військової медичної психологічної та психіатричної служби в Україні, орієнтованої, у тому числі, на надання допомоги військовослужбовцям безпосередньо у районах проведення бойових дій, та подати відповідні пропозиції на розгляд Кабінету Міністрів України.

Термін: грудень 2018 року.

7.5. Створити систему дієвої та безперервної психологічної реабілітації військовослужбовців та медичних працівників, які працюють у зоні проведення активних бойових дій та на лінії зіткнення

Термін: грудень 2018 року.

7.6. Опрацювати питання надання медичної допомоги військовослужбовцям у військових та цивільних закладах охорони здоров'я відповідно до потреби у наданні такої медичної допомоги

Термін: грудень 2018 року.

7.7. Забезпечити дієву міжвідомчу взаємодію у питаннях надання якісної та доступної медичної допомоги військовослужбовцям, які мають онкологічні захворювання.

Термін: постійно.

7.8. Удосконалити навчальні програми до- та після дипломної підготовки медичних кадрів для забезпечення потреб військової медицини з урахуванням міжнародних стандартів у цій сфері.

Термін: грудень 2018 року.

7.9. Удосконалити статистичні форми з обліку і диспансеризації осіб, звільнених з військової служби у частині запровадження обліку осіб з інвалідністю з числа учасників АТО, які отримали інвалідність внаслідок поранення, контузії, каліцтва, травми або захворювання під час захисту Батьківщини або під час виконання військових обов'язків.

Термін: липень 2018 року.

7.10. Удосконалити статистичні форми обліку військовослужбовців із числа учасників АТО, які загинули внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання під час захисту Батьківщини або під час виконання військових обов'язків.

Термін: липень 2018 року.

7.11. Удосконалити статистичні форми обліку і диспансеризації звільнених з військової служби у частині запровадження обліку осіб із захворюваннями на гепатит (А, В, С) з числа учасників АТО.

Термін: липень 2018 року.

7.12. Забезпечити єдиний облік військовослужбовців – учасників АТО, які стали особами з інвалідністю внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання одержаних під час забезпечення проведення антитерористичної операції безпосередньо в районах та у період її проведення, або залучалися до забезпечення здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, стримування і відсічі російської збройної агресії в Донецькій та Луганській областях

7.13. Забезпечити на законодавчому рівні соціальні гарантії осіб, які добровільно забезпечували (або добровільно залучалися до забезпечення) проведення антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях (у тому числі здійснювали волонтерську діяльність) та стали особами з інвалідністю внаслідок поранення, контузії або каліцтва, захворювання одержаних під час забезпечення проведення антитерористичної операції, перебуваючи безпосередньо в районах та у період її проведення, під час забезпечення здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів.

8. Міністерству інформаційної політики України спільно з Міністерством охорони здоров'я України та Міністерством соціальної політики України

8.1. Забезпечити ведення активної інформаційної політики, спрямованої на інформування осіб з інвалідністю з числа учасників АТО та членів їх сімей про новітні вітчизняні наукові досягнення у сфері розробок засобів з протезування, про державні та приватні підприємства, що надають послуги з протезування та реабілітації.

Термін: постійно.

9. Міністерству оборони України спільно з Міністерством охорони здоров'я України, Міністерством соціальної політики України, місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування:

9.1. Підписати спільну угоду щодо забезпечення медичного обслуговування учасників АТО та членів їх сімей за принципом «гроші йдуть за пацієнтом» та створити раціональний маршрут пацієнта при наданні медичної допомоги особам з числа учасників АТО у військових і цивільних закладах охорони здоров'я.

Термін: липень 2018 року.

10. Місцевим державним адміністраціям, органам місцевого самоврядування:

10.1. Вжити заходів щодо оптимізації системи та структури регіональних госпіталів ветеранів війни, опрацювавши та обравши оптимальний варіант медичного забезпечення ветеранів війни та учасників АТО у цих закладах охорони здоров'я.

Термін: грудень 2018 року.

10.2. Забезпечувати матеріально-технічну і фінансову підтримку регіональних госпіталів ветеранів війни та інших комунальних закладів охорони здоров'я, що надають медичну допомогу учасникам АТО.

Термін: постійно.

10.3. Розробити та затвердити місцеві програми з медичного забезпечення, реабілітації та соціального захисту учасників АТО та членів їх сімей.

Термін: щорічно.

10.4. Проводити на регіональному рівні інформаційно-роз'яснювальну роботу щодо пільг та соціальних гарантій учасникам АТО з широким залученням до цієї роботи громадськості та регіональних засобів масової інформації.

Термін: постійно.

З повагою

та від імені учасників

**Народний депутат України,
Перший заступник голови
Комітету Верховної Ради України
з питань охорони здоров'я**

О.А. КОРЧИНСЬКА

**Уповноважений Президента України
з питань реабілітації учасників
антитерористичної операції,
які одержали поранення, контузію,
каліцтво або інше захворювання
під час участі в
антитерористичній операції**

В.В. СВИРИДЕНКО

**Голова Громадської організації
«ВПО «Юридична сотня»**

Л.В. ВАСИЛЕНКО